

Monumentnummer*: 515982

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82735/29

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Heiloo	Heiloo	Noord-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Heiloo	D			5508

Omschrijving**

Inleiding

Het HOOFDGEBOUW is in twee fasen gebouwd als onderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. De beide zijvleugels - de linker is genoemd naar S.M. Glorieux, de stichter van de congregatie van de broeders van O.L.V. van Lourdes, de rechter draagt de naam Sint Aloysius - en de tussenliggende poortgebouwen dateren uit 1932. Het middendeel met de achterliggende kapel is later tussengevoegd. In februari 1938 vond de aanbesteding hiervan plaats en in maart 1940 was deze fase en daarmee het gehele complex voltooid. Het hoofdgebouw heeft tot nu toe haar oorspronkelijke functies grotendeels behouden: in het representatieve middendeel zijn de staf en de administratie gehuisvest, de twee zijvleugels zijn nog steeds in gebruik als patiëntenhuisvesting en daartoe inwendig gemoderniseerd. Het exterieur van de zijvleugels is nauwelijks gewijzigd. Het middendeel verkeert afgezien van de vergrote entree uit 1987 zowel in- als uitwendig nog grotendeels in de oorspronkelijke staat.

Beschrijving

Rond een trapeziumvormige binnenhof opgetrokken hoofdgebouw waarvan het gedeelte middenvoor ter weerszijden door een lager terugliggend poortgebouw wordt verbonden met twee zijvleugels die ten opzichte van het middendeel geren. "Het aanzien wordt hierdoor levendiger, en tegelijk wordt daardoor een suggestie gegeven van vertrouwdheid, van veiligheid en van beschutting", aldus de architect. Alle vleugels van het hoofdgebouw zijn geheel of gedeeltematig onderkelderd en tellen twee gelijke bouwlagen onder een zadeldak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. De totale frontbreedte bedraagt 184 meter. Ter plaatse van de hoofdingang in het midden van de voorgevel is het zadeldak door tussenvoeging van een lage tweede verdieping over vier

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensterassen plaatselijk verhoogd. Beide zijvleugels eindigen in een sterk risalerende hoekpartij onder een hoog zadeldak en met middenvoor een driezijdige erker die boven de dakvoet uitsteekt en voorzien is van een plat dak. De linker zijvleugel is rechtsachter (vanaf de achterkant gezien links) rechthoekig uitgebouwd rond een vierkante binnenplaats. Alle buitenmuren zijn opgetrokken in gele genuanceerde machinale baksteen waalformaat in kettingverband met licht achteroverhellende voeg. Bij de zijvleugels en poortgebouwen is tot onder de vensters van de begane grond rode genuanceerde waalsteen toegepast. Alle kopse gevels zijn uitgevoerd als tuitgevel met onderaan een geveltrap waartegen de op geprofileerde klossen rustende houten bakgoten eindigen. Boven de vernieuwde hoofdingang in het midden van de symmetrische voorgevel (W) is in bronzen letters de naam "SINT WILLIBRORDUSSTICHTING" aangebracht. De vier vensters erboven hebben beeldhouwde penanten van tufsteen (P.Biesiot) voorstellend een zonnebloem (l), symbool van de Christelijke naastenliefde, de patroonheilige Sint Willibrordus in het midden, en een gebroken keten met esculaap als symbool voor de medische hulp (r). In de voorgevel zijn op de begane grond en de eerste verdieping hoofdzakelijk kruisvensters toegepast voorzien van twee vierruits onderramen en twee tweeruits valramen bovenin. De vensters hebben uitkragende betonnen lateien en zijn op regelmatige wijze geplaatst in vensterassen met onderin een even breed keldervenster bestaande uit twee gekoppelde tweeruits valramen. Het middendeel telt achtien vensterassen: in het midden vier, rechts en links een enkele, en daartussen een groep van zeven waarvan de penanten tussen de kruisvensters door zeven terugliggende metsellagen een geblokt karakter hebben. De vensters in de vier middenste vensterassen hebben hardstenen lekdorpels, de overige rode lekdorpeltegels (gres). In het midden van de zijvleugels bevinden zich beneden en boven drie grote samengestelde rondboogvensters met natuurstenen aanzetstenen. Onder de drie bovenste vensters is in bronzen letters de naam van het paviljoen aangebracht: links "GLORIEUX" en rechts "ALOYSIUS". Ter weerszijden van de drie rondboogvensters tellen beide zijgevels vier vensterassen met tussen de kruisvensters geblokte penanten als in het middendeel. Ook de zijvleugels hebben naast het terugliggende poortgebouw een vensteras die door een brede en vlakke penant los staat van de overige. In de risalerende hoekpartijen zit ter weerszijden van de erker beneden een zesruits venster en boven een vierruits venster. De erker zelf heeft in elk van de drie zijden een vensteras als bovengenoemd. De voorzijde van de erker wordt op de begane grond geflankeerd door lisenen waarop een hardstenen ornament met symbolische voorstelling (bovenin een Latijns kruis). De vensters van de zijvleugels hebben forse zwartgeglazuurde lekdorpeltegels. Middenboven de zijvleugels is een brede dakkapel aangebracht voorzien van vijf vierruits draairamen, en ter weerszijden hiervan een kleinere met drie gekoppelde dito ramen (bij de rechter dakkapel van de linker vleugel zijn twee ramen vervangen door een modern rooster). Het middendeel telt zowel links als rechts van de verhoogde middenpartij drie dakkapelen voorzien van twee gekoppelde vierruits uitzetramen. Alle genoemde dakkapelen hebben leigedekte zijwanden (maasdekking) en een plat dak met overstek.

De twee doorgangen tussen het middendeel en de zijvleugels worden geaccentueerd door kalkstenen beelden op de flankerende hoeken van het middendeel en de zijvleugels: van links naar rechts S.M. Glorieux, St. Vincentius, St. Jozef en St. Aloysius. Beide doorgangen worden overwelfd door een tongewelf van gele machinale baksteen in halfsteens verband met knipvoeg, en aan de achterzijde afgesloten door een smeedijzeren spijlenhek waarin bloemmotieven. In beide doorgangen zit aan de kant van de zijvleugel een opgeklampte deur met halfroond bovenlicht voorzien van houtsnijwerk. Links naast de in eikenhout uitgevoerde deur in de linker doorgang bevindt zich een loket met een samengesteld venster voorzien van glas-in-lood en twee draairamen. Boven beide doorgangen zijn op de eerste verdieping zowel voor als achter vijf vierruits stolpramen aangebracht, aan de voorzijde geplaatst op een uitkragende natuurstenen rand. De achtergevel van het rechter poortgebouw telt echter slechts één vierruits stolpvenster en ter weerszijden een tweeruits draairaam. In de zij- en achtergevels van de zijvleugels en de vleugels rond de binnenhof komen diverse venstertypen voor, waarbij (gekoppelde) vierruits draairamen, vierruits ramen waarboven een tweeruits valraam, en kruisvensters als in de voorgevel verreweg in de meerderheid zijn. De meeste vensters zijn op regelmatige wijze in de gevels geplaatst, veelal evenals bij de voorgevel in vensterassen, maar zonder de absolute symmetrie van de voorgevel. De oostgevel van de genoemde uitbouw aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achterzijde van de linkerzijvleugel en de aan de binnenhof grenzende achtergevel van het middendeel zijn wel symmetrisch en voorzien van een middenrisaliet. Die van het middendeel is verhoogd en voorzien van een brede gebogen uitbouw over twee bouwlagen afgesloten door een plat dak waarlangs een ijzeren leuning. Tussen de zesruits vensters van deze uitbouw zijn contrasterende banden gemetseld van rode handvormsteen waalformaat. In de diverse vleugels zijn uiteenlopende deurtypen toegepast, waaronder opgeklampte rechte en rondboogdeuren, en (dubbele) eikenhouten deuren met glaspanelen. Op alle vleugels zijn dakkapelen aangebracht als boven de voorgevel, het merendeel met twee gekoppelde vierruits uitzetramen.

In het middendeel van het hoofgebouw is het oorspronkelijke interieur voor een groot gedeelte bewaard gebleven. Op de begane grond loopt rond de binnenhof een brede, ter plaatse van de oostvleugel verhoogde gang die uitmondt in de centrale hal gesitueerd achter de gebogen uitbouw aan de achterzijde van het middendeel én in het verlengde van de vestibule middenvoor. De vloeren van de de hal, de gang, en de vestibule (gedeeltelijk) zijn betegeld met Solenhofener leisteen, de muren uitgevoerd in schoonmetselwerk van gele genuanceerde handvormsteen (formaat ca. 22-23 x 7 cm) in kettingverband met terugliggende voeg. In de linkerzijmuur (N) van de vestibule is een eerste steen ingemetseld gedateerd 10 september 1938. Tussen de hal en de gang en tussen de gangvleugels zijn rondboogdoorgangen aangebracht. Vanuit de gang geven zesruits rondboogvensters uitzicht op de binnenhof. De deuren die op de hal en de gang uitkomen zijn getoogd en beschoten met verticale eikenhouten planken voorzien van cannelures. Op de kruispunten van de vier vleugels rond de binnenhof bevinden zich vier trappenhuizen met bordestrappen. De treden van deze trappen en de bordestrap die vanuit de vestibule leidt naar de kelder zijn uitgevoerd in crèmekleurig kalksteen. Op beide verdiepingen loopt een middengang met ter weerszijden kamers. Ook deze gangen hebben een tegelvloer als beneden. De muren van de gang op de tweede verdieping zijn gepleisterd; de gang op de eerste verdieping heeft een lambrisering van crèmekleurige tegels met een onderrand van zwarte tegels. Beide verdiepingen hebben vlakke deuren met bovenin een liggend raam en een geprofileerde deuromlijsting. De kamers op de begane grond en de verdiepingen zijn gemoderniseerd (o.a. verlaagde plafonds) en deels door het plaatsen of uitbreken van tussenwanden verkleind of vergroot. De paviljoens "Glorieux" en Aloysius" zijn met uitzondering van de trappenhuizen inwendig verbouwd. Ook deze trappenhuizen hebben bordestrappen met treden van crèmekleurig kalksteen.

Waardering

Het hoofdgebouw is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als zorgvuldig ontworpen en gaaf bewaard gebleven hoofdonderdeel van het complex 'Sint Willibrordus'. Het hoofdgebouw heeft situationele waarde vanwege de markante stedenbouwkundige situering aan de Kennemerstraatweg.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Handel en kantoor
Gezondheidszorg

Functie

Administratiegebouw
Ziekenpaviljoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument